

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

Fenntarthatósági értékteremtés a köznevelésben

Dr. Maruzsa Zoltán
köznevelésért felelős helyettes államtitkár

Az ENSZ Fenntartható Fejlődési céljai

GLOBALIS CÉLOK

A Fenntartható Fejlődésért

A 4.7. globális rész cél

2030-ra biztosítjuk, hogy minden tanuló megszerzi a fenntartható fejlődés előmozdításához szükséges tudást és készségeket, többek között azáltal, hogy oktatásban részesül a fenntartható fejlődésről és a fenntartható életmódról, ... és a kultúrának a fenntartható fejlődéshez történő hozzájárulásáról.

(Forrás: ENSZ, FFC, 2015)

Célkitűzések 2017-2019

- **egész-intézményes megközelítés**
- **pedagógusképzés**
- **szakképzés**
- **nemzeti és nemzetközi politikai folyamatokban**
- **szinergiák a formális, nem-formális és informális nevelés között**
- **hálózati együttműködések**

Zöld óvoda, Ökoiskola

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

FM

898 Zöld Óvoda

EMMI

967 Ökoiskola

A 2018. évi Ökoiskola cím pályázat benyújtása:

május 22.

Az egész intézményes modell

Működtetés,
felszerelés

Pedagógiai
szemléletmód

Fenntartható nevelés

Társadalmi
integráltság

Elkötelezett
fenntartó

A fenntarthatóságra nevelés az iskolában

Hol?	Hogyan?
Tantárgyak	Nat Kerettantervek tankönyvek taneszközök
Tanórán, és osztálytermen kívüli tevékenységek	kirándulás iskolakertek látogatóközpont vetélkedő, verseny szakkör
Komplex tevékenységek	témanap témahét projekt erdei iskola

A Nat fejlesztési területei, nevelési céljai

- Az életformák gazdag változatosságának ismerete
- Az erőforrások tudatos, takarékos és felelősségteljes, megújulási képességükre tekintettel lévő használata
- A természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás kialakítása
- A környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlása
- Változásokat, válságokat előidéző gazdasági és társadalmi folyamatok ismerete
- Bekapcsolódás a közvetlen és tágabb környezet értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába

Fenntarthatóság a kerettantervekben

Tantárgy	1–4. évfolyam	5–6. évfolyam
Környezetismeret	<p>A természetvédelem és a fenntarthatóság kapcsolata.</p> <p>A hagyományos életmód és a helyi tudás jelentőségének megláttatása a környezethez és fenntarthatósághoz kötődően.</p>	
Természetismeret		<p>A fenntarthatóságot segítő életvitel legfontosabb elemeinek bemutatása.</p> <p>A fenntarthatóságot segítő szemlélet megalapozása a kártevők elleni védekezésben.</p>

Fenntarthatóság a kerettantervekben

Tantárgy	7–8. évfolyam	9–12. évfolyam
Biológia	<p>A fenntarthatóság fogalma.</p> <p>A lakókörnyezet közelében lévő életközösség megfigyelése: a levegő- a víz- és a talajszennyezés.</p>	<p>A talaj védelmének fontossága.</p> <p>Tartósan fenntartható gazdálkodás és pusztító beavatkozások hazai példái.</p> <p>A fenntartható gazdálkodás biológiai feltételeinek megfogalmazása.</p>
Fizika	<p>Környezet és fenntarthatóság: a hangok világának szépsége, a természet hangjai, a zajszennyezés.</p>	<p>Az energia fogalmának kiterjesztése a hőtanra a környezet és a fenntarthatóság, a környezeti rendszerek állapotának, valamint az ember egészsége vonatkozásában.</p> <p>Az időjárást befolyásoló fizikai folyamatok.</p>

Fenntarthatóság a kerettantervekben

Tantárgy	7–8. évfolyam	9–10. évfolyam
Földrajz	A szükségletek kielégítése és a fenntarthatóság közötti egyensúly, környezettudatos gondolkodás , a fenntarthatóság iránti elkötelezettség megalapozása.	A nagy tömegű kőzetátalakítás (pl. cementgyártás) és a fenntarthatóság kapcsolatának szemléltetése. A helyi szerveződések, illetve a regionális és nemzetközi összefogás példái
Kémia	A műanyagok nélkülözhetetlenségének, valamint előállításuk, hulladékuk környezetszennyező voltának tudatosulása.	A víz tisztaság, levegőtisztaság megőrzése, a megelőzés mindennapi módjai. Az egyes energia hordozók és -források előnyeinek és hátrányainak mérlegelése fenntarthatóság, gazdaságosság, környezeti hatások és szociális szempontok alapján.

Fenntarthatóság a kerettantervekben

Tantárgy	5–8. évfolyam	9–12. évfolyam
Idegen nyelv	<p>Veszélyeztetett állat- és növényvilág.</p> <p>Nevezetes napok</p> <p>Szelektív hulladékgyűjtés.</p> <p>A jövő városa, Földünk jövője.</p>	<p>A városi és a vidéki élet.</p> <p>Környezetvédelem a szűkebb környezetünkben és globálisan.</p> <p>A tömegközlekedés, a kerékpáros közlekedés.</p>
Vizuális kultúra	<p>Tárgytervezés, tárgyalakítás a gazdaságos anyaghasználat érvényesítésével.</p>	<p>Műemlékek, műemlék jellegű és védett épületek.</p> <p>A környezetalakítás, fenntarthatóságot szolgáló lehetőségek elemzése (pl.: ökoház, városi klíma, építőanyaghasználat).</p>

Fenntarthatóság a kerettantervekben

Tantárgy	7–8. évfolyam	11–12. évfolyam
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	<p>Környezeti és atomkatasztrófák értékelése egy mai tizenéves fiatal szemszögéből nézve.</p> <p>Önálló vélemény megfogalmazása a szűkebb és tágabb környezetünket befolyásoló tényezőkről.</p>	<p>A globális világgazdaság új kihívásai és ellenmondásai.</p> <p>Technikai fejlődés feltételei és következményei.</p> <p>A fenntarthatóság dilemmái.</p> <p>Események, történetek, jelenségek dramatikus megjelenítése. (Pl.: hajléktalansors, munkanélküliség, a mélyszegénység problémái).</p>

A Témahetek

Mindennapi életben hasznosítható tudás

- A 21. sz. társadalmi-gazdasági kihívásaira reagál

Pedagógiai módszertani megújulás támogatása

- Készségfejlesztő elemek előtérbe kerülése
- Csoportmunka és projekt alapú megközelítés
- Iskolák helyi adottságaihoz rugalmasan alkalmazható

3 fejlesztési területet

- pénzügyi tudatosság: **Pénz7** (2014/2015. tanévtől)
- digitális kompetencia: **Digitális Témahét** (2015/2016. tanévtől)
- környezettudatosság: **Fenntarthatósági Témahét** (2015/2016. tanévtől)

A Fenntarthatósági Témahét (FTH)

Az indulás aktualitása: párizsi 2015-ös ENSZ klímaváltozási konferencia

Célja: Érzékenyítés a fenntarthatóságra, környezettudatosságra – ismeretek fejlesztése, tudatosság támogatása

Főbb elemei (2017/2018. tanév)

- Honlap:
www.fenntarthatosagi.temahet.hu
- Pedagógus képzések
- Önkéntes szakemberek részvétele
- Kísérőesemények

TANÉV	INTÉZMÉNY	TANULÓ
2015/2016.	700	60.000
2016/2017.	1909	350.000

A program hatékonysága érdekében minőségbiztosítás működtetése, amely kitér

- a tartalomra és a módszertanra;
- a kapcsolattartásra;
- a képzések minőségére;
- az önkéntesek tevékenységének értékelésére.

Köszönöm megtisztelő figyelmüket!